

ԲԱԶՄԱՆԱՐԻՐ ՆԱՅ ՈՒԽՏԱԲՈՐՆԵՐ ՄԱՄՆԱԿՅԵՅԱՆ ԼՈՒԽԱՆԻ ՈՒԽՏԱԳՆԱՅՈՒԹԵԱՆ

Քրիստոնեության Չայաստանի մեջ պետական կրօն հռչակման 1700-ամեակի առիթով՝ Ազգային Առաջնորդարանի կազմակերպած ուխտագնացություններու եւ ձեռնարկներու կարեւորագոյններէն մին էր Լուխանի Ուխտագնացութիւնը, որ պսակուեցաւ մեծ յաջողութեամբ: 21 Օգոստոսի Շաբաթ օր, աւելի քան եօթ հարիւր հայ հաւատացեալներ հոգեւոր եւ ազգային խոր ապրումներով հետեւեցան ու մասնակցեցան Սուրբ Պատարագին, Աստուածածնի պատկերի օծման ու Չայկական խորանի օրհնութեան եւ, վերջապէս, ուխտաւորներու ընդհանուր ճաշին եւ ուխտի աղօթքին:

Առաւօտեան ժամը 9.30-ին Պուլէնոս Այրեսի բոլոր Չայկական եկեղեցիներէն մասնաւոր օթոպուսներ ճամբայ ելան, հաւատացեալներու խումներամ բազմութիւնը Լուխան փոխադրելու համար: Ընդհանուր տասը օթոպուսներ էին, որոնցմէ հինգը՝ Մայր Տաճարէն, երկուքը՝ Ֆլօրէսի Վարագայ Ս. Խաչ եկեղեցիէն, երկուքը՝ Ալսիմայի Ս. Յակոբ եկեղեցիէն եւ մէկը՝ Վիսէնթէ Լուիսի Ս. Գեորգ եկեղեցիէն ճամբայ ելան. տակաւին մեծ թիւով ուխտաւորներ Լուխան մեկնեցան իրենց անձնական փոխադրամիջոցներով:

Սուրբ Պատարագը, Լուխանի Սուրբ Կոյսին նուիրուած Պասիլիքային մէջ, սկսաւ ժամը 11-ին. պատարագիչն էր թեմիս առաջնորդ Գեորգ Տ. Գիսակ արքեպս. Մուրատեան, Սուրբ Սեղանին կը սպասարկէին Արծ. Տ. Սուքիաս եւ Տ. Մասիս Քահանայ Չայրերը, ինչպէս նաեւ սարկաւագներ ու դպիրներ. Սուրբ Պատարագի երգեցողութիւնը կատարեց Մայր Տաճարի «Կոմիտաս» երգչախումբը՝ ղեկավարութեամբ Օրդ. Մաքրուհի Էօլմէսէքեանի: Հսկայ Տաճարը լեցուն էր Հայ եւ տեղացի հաւատացեալներով, եւ իւրաքանչիւրը այդ խորհրդաւոր պահը ապրեցաւ իւրայատուկ ձեւով եւ հոգեկան ապրումով: Հայ ուխտաւորը յուզումով կը հետեւէր Չայկական Սուրբ Պատարագին, որ կը մատուցուէր առաջին անգամ ըլլալով Հայ Առաքելական Առաջնորդի մը կողմէ, Հայ եկեղեցւոյ 1700-ամեակին առիթով եւ Արժանքինի մեծագոյն ուխտատեղի Լուխանի Տաճարին մէջ: Իսկ տեղացի հաւատացեալը հոգեկան խորհրդաւոր ապրումով մը կը հետեւէր իրեն անծանօթ լեզուով երգուած շարականներուն, որ իր տեսածէն ու վարժուածէն ամբողջովին տարբեր էր: Բազմաժանրիւր հաւատացեալները, հաւաքական խոստովանութիւնը կատարելէ ետք, յուզումով մօտեցան Ս. Հաղորդութեան, որ մատակարարուեցաւ ներկայ Քահանայ Չայրերուն կողմէ:

Սուրբ Պատարագի վերջաւորութեան Սրբազան Հայրը Ս. Միւռնոյվ օծեց Աստուածածնի պատկերին չորս անկիւնները, եւ ապա թափօրով իջան Տաճարի գետնայարկը՝ զայն զետեղելու համար նոր կազմուած Հայ եկեղեցւոյ

խորանին վրայ: Տեղւոյն վրայ, հայերէն եւ սպաներէն լեզուներով, կարդացուեցաւ պատկերի օրհնութեան աղօթքը: Արարողութիւնը վերջ գտաւ Արքագան Զօր օրհնութեամբ:

Սուրբ Պատարագին ներկայ եղան նաեւ Հայաստանի Հանրապետութեան լիազօր դեսպան Տէր եւ Տիկին Արա Այվազեանը, Հայ եկեղեցւոյ բարեկամ Մոնսէնիօր Նեսթօր Տանիէլ Վիլլան, Լուիսանի Տաճարի հոգեւոր հովիւ Բատրէ Իվան Լիքօզար եւ Հայաստանեայց Առաքելական եկեղեցւոյ Կեդրոնական Վարչութեան անդամներ:

Աստվածածնի պատկերի զետեղումը Լուիսանի Ա. Կոյսին նվիրված տաճարի հայկական խորանում

Կրօնական արարողութիւններէն ետք, շուրջ ժամը 13.30-ին, ուխտաւորները հաւաքուեցան Տաճարին մօտիկ ճաշարաններէն մին եւ ուրախ մթնոլորտի մէջ ճաշեցին: Ներկայ էին շուրջ 500 հոգիներ եւ շատեր դուրս մնացին տեղի պակասութեան պատճառով: Եղան երգեր ու խօսքեր, իսկ ժամը 15-ին, «Ճանապարհ» շարականի եւ նոյնանուն աղօթքի երգեցողութենէն եւ ընթերցումէն ետք, բոլոր ներկաները հայերէն եւ սպաներէն լեզուներով կարդացին «Ուխտի» յատուկ աղօթքը: Ուխտաւորները շուրջ ժամը 16-ին, Արքագան Զօր վերջին օրհնութիւնը ստանալէ ետք, ճամբայ ելան վերադառնալու համար Պուէնոս Այրէս:

Ազգային Առաջնորդարանի կողմէ կազմակերպուած այս Ուխտագնացութիւնը հաւատացեալներուն տուաւ արիթ մը նորոգելու իրենց ուխտը Հայ եկեղեցւոյ ու իրենց ազգային արմատներուն հետ եւ միեւնոյն ժամանակ դիմելու Ա. Կոյս Աստուածածնի բարեխօսութեան իրենց կարիքներուն համար:

Իսկ թէ ինչու՞ Լուիսանը ընտրուեցաւ որպէս ուխտի տեղի, ըսենք, որ ան փոքր քաղաք մըն է Պուէնոս Այրէսի մօտ եւ Արժանքինի կարեւորագոյն

ուխտատեղին. Տաճարը նուիրուած է Սուրբ Կոյս Աստուածածնին, որ ծանօթ է իբրեւ «Լուխանի Ս. Կոյս»: Ամեն տարի հարիւր հազարաւոր ուխտաւորներ կ'այցելեն Լուխան իրենց յարգանքը մատուցելու Աստուածամօր, ուխտը կատարելու եւ Աստուածածնի բարեխօսութեան եւ օգնութեան յանձնուելու: Շատեր նոյնիսկ ոտքով կ'երթան եւ շուրջ 65-70 քիլօմետր կը քալեն հաւատքով եւ երկիւղածութեամբ:

Մենք՝ հայերս, ընդունած ենք ու կ'ընդունինք Ս. Կոյս Սարիամը իբրեւ տիպարը հայ մայրերուն, եւ անոր կու տանք «Աստուածամայր», «Աստուածածին» եւ այլն անուններ. Ան միշտ ներկայ է մեր արարողութիւններուն եւ աղօթքներուն մէջ, քանի որ միշտ կը դիմենք անոր բարեխօսութեան:

Այս իմաստով եթէ նկատի ունենանք. ա) Լուխանի ուխտատեղի ըլլալը, բ) Աստուածամօր բարեխօսութեան կարեւորութիւնը, գ) 2000-ի եւ 2001-ի արժեքն ու իմաստը քրիստոնեաներու, հայութեան ու Հայ Եկեղեցւոյ կեանքին մէջ, պարզ կը դառնայ թէ ինչո՞ւ իբրեւ հայ ուխտաւորներ կը դիմենք Լուխանի Սուրբ Կոյսին, եւ կ'երթանք անոր նուիրուած Տաճարին մէջ աղօթելու: Իբրեւ հաւատացեալ քրիստոնեաներ եւ հայեր, մեր 1700-ամեակի իրողութիւնը պետք է բաժնենք ու զգացնենք նաեւ մեր շրջապատին:

Լուխանի Տաճարին գետնայարկը (Cripta) զանազան ազգեր ունին իրենց խորանները՝ նուիրուած Ս. Կոյս Սարիամին: Անոնց կարգին է նաեւ Հայ Կաթողիկէ Համայնքի «Նարեկի Սուրբ Կոյս»ի խորանը, որուն կողքին այսօր արդեն գոյութիւն ունի Հայաստանեայց Առաքելական Եկեղեցւոյ խորանը՝ նուիրուած Ս. Կոյսին, ի յիշատակ Քրիստոնէութեան Հայաստանի մէջ պետական կրօն հռչակման 1700-ամեակին:

Ուստի, աշխարհի խաղաղութեան, մեր գոյգ հայրենիքներու՝ Հայաստանի եւ Արժանքին բարօրութեան, Հայաստանի, հայ ժողովուրդի եւ Հայ Եկեղեցւոյ պայծառութեան համար կը դիմենք Ս. Կոյս Սարիամ Աստուածածնին, որ իր բարեխօսութեամբ օգնէ մեզի:

Վարժքդ կատար, Հայ ուխտաւոր, Ս. Կոյսի բարեխօսութեամբ Բարձրեալն Աստուած պահէ ու պահպանէ նաեւ քեզ ու քու ընտանիքդ:

ԳԻՍՏԿ ԱՐՔԵՊՍ. ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ

Առաջնորդ Արժանքիևահայոց